A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2025. augusztus 1.*

„Előzetes döntéshozatal – Menekültpolitika – 2013/32/EU irányelv – A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások – 36. és 37. cikk – A »biztonságos származási ország« fogalma – Jogalkotási aktus útján történő minősítés – I. melléklet – Kritériumok – 46. cikk – Hatékony jogorvoslathoz való jog – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – Harmadik ország valamely tagállam által biztonságos származási országgá történő nyilvánításának bírósági felülvizsgálata – Az e határozat alapjául szolgáló információforrások nyilvánossága”

A C-758/24. sz. [Alace][i] és C-759/24. sz. [Canpelli] [i] egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott két előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyeket a Tribunale ordinario di Roma (római rendes bíróság, Olaszország) a Bírósághoz 2024. november 4-én, illetve 2024. november 5-én érkezett, 2024. október 31-i és 2024. november 4-i határozataival terjesztett elő az

LC (C-758/24),

CP (C-759/24)

és

a **Commissione territoriale per il riconoscimento della protezione internazionale di Roma – sezione procedure alla frontiera II**

között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, T. von Danwitz elnökhelyettes, K. Jürimäe (előadó), I. Jarukaitis, M. L. Arastey Sahún, A. Kumin, N. Jääskinen, D. Gratsias és M. Gavalec tanácselnökök, I. Ziemele, J. Passer, Csehi Z., O. Spineanu-Matei, B. Smulders és M. Condinanzi bírák,

főtanácsnok: J. Richard de la Tour,

hivatalvezető: C. Di Bella tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2025. február 25-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: olasz.

[i] A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– LC képviseletében S. Angilletta avvocata,

– CP képviseletében D. Belluccio és S. Greco avvocati,

– az olasz kormány képviseletében S. Fiorentino, meghatalmazotti minőségben, segítői: L. D'Ascia, E. Feola és I. Massarelli avvocati dello Stato,

– a bolgár kormány képviseletében S. O. Ruseva és T. S. Tsingileva, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében A. Edelmannová, M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében J. Möller és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében T. Papadopoulou, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében B. Dourthe, O. Duprat-Mazaré és B. Fodda, meghatalmazotti minőségben,

– a ciprusi kormány képviseletében I. Neophytou és E. Symeonidou, meghatalmazotti minőségben,

– a lett kormány képviseletében J. Davidoviča és S. Zellis, meghatalmazotti minőségben,

– a litván kormány képviseletében K. Dieninis, meghatalmazotti minőségben,

– a magyar kormány képviseletében Fehér M. Z. és Kissné Berta R., meghatalmazotti minőségben,

– a máltai kormány képviseletében A. Buhagiar, meghatalmazotti minőségben,

– a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman és A. Hanje, meghatalmazotti minőségben,

– az osztrák kormány képviseletében A. Posch, J. Schmoll és P. Thalmann, meghatalmazotti minőségben,

– a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna és D. Lutostańska, meghatalmazotti minőségben,

– a szlovák kormány képviseletében E. V. Larišová, meghatalmazotti minőségben,

– a finn kormány képviseletében H. Leppo és M. Pere, meghatalmazotti minőségben,

– a svéd kormány képviseletében F.-L. Göransson és J. Olsson, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Azéma, M. Debieuvre és F. Tomat, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2025. április 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) 36–38. cikkének az ezen irányelv (42), (46) és (48) preambulumbekezdésével, valamint I. mellékletével összefüggésben – és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 47. cikke, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 6. és 13. cikke fényében – történő értelmezésére vonatkoznak.

2 E kérelmeket az egyrészről a Bangladesi Népi Köztársaság állampolgárai, LC, illetve CP, másrészről pedig a Commissione territoriale per il riconoscimento della protezione internazionale di Roma – sezione procedure alla frontiera II (a nemzetközi védelem elismerésével foglalkozó római területi bizottság – II. határeljárási részleg, Olaszország) között azon határozatok jogszerűsége tárgyában folyamatban lévő jogviták keretében terjesztették elő, amelyekkel e bizottság a határon lefolytatott gyorsított eljárást követően LC és CP nemzetközi védelem iránti kérelmeit mint nyilvánvalóan megalapozatlanokat elutasította.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2013/32 irányelv

3 A 2013/32 irányelv (18), (20), (40), (42), (46) és (48) preambulumbekezdése a következőket mondja ki:

„(18) A tagállamoknak és a nemzetközi védelmet kérelmezőknek egyaránt az áll érdekében, hogy a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül a nemzetközi védelem iránti kérelmek ügyében a lehető legrövidebb időn belül határozat szülessen.

[…]

(20) Bizonyos pontosan meghatározott körülmények esetén, amikor valamely kérelem feltehetőleg megalapozatlan, vagy súlyos aggályokat vet fel a nemzetbiztonság vagy a közrend szempontjából, a tagállamok számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy felgyorsíthassák a vizsgálati eljárást, többek között úgy, hogy az eljárás egyes lépéseire rövidebb, de ésszerű határidőt határoznak meg, ügyelve azonban arra, hogy a vizsgálat megfelelő és teljes körű legyen, és a kérelmező tekintetében ténylegesen érvényesüljenek az ezen irányelvben meghatározott alapelvek és biztosítékok.

[…]

(40) A nemzetközi védelem iránti kérelmek megalapozottságának vizsgálatakor a fő szempont a kérelmező biztonsága a származási országban. Amennyiben egy harmadik ország biztonságos származási országnak tekinthető, a tagállamok azt biztonságosnak nyilváníthatják, és egy adott kérelmező vonatkozásában feltételezhetik annak biztonságát, kivéve, ha a kérelmező ennek ellentmondó jelekre hívja fel a figyelmet.

[…]

(42) Egy harmadik országnak az ezen irányelv céljából való biztonságos származási országgá nyilvánítása nem jelent teljes garanciát azon ország állampolgárainak biztonságára nézve. A minősítés alapjául szolgáló értékelés természeténél fogva csak az adott országban fennálló általános polgári, jogi és politikai körülményeket, valamint azt tudja figyelembe venni, hogy az üldöztetésért, kínzásért vagy embertelen és megalázó bánásmódért vagy büntetésért felelős személyeket felelősségre vonják-e a gyakorlatban, ha megállapítják a felelősségüket az adott országban. Ezért fontos, hogy amennyiben egy kérelmező alátámasztja, hogy érvényes okok alapján az az ország az ő adott körülményei között nem tekinthető biztonságosnak, az ország biztonságossá nyilvánítását a továbbiakban az ő esete vonatkozásában nem lehet relevánsnak tekinteni.

[…]

(46) Amennyiben a tagállamok a biztonságos ország fogalmát eseti alapon alkalmazzák, vagy a biztonságos országokat tartalmazó listákat állítanak össze, figyelembe kell venniük többek között az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal létrehozásáról szóló, 2010. május 19-i 439/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben [(HL 2010. L 132., 11. o.)] említett iránymutatásokat és operatív kézikönyveket és a származási országokra vonatkozó információkat és tevékenységeket, ideértve az [Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (EMTH)] származási országokról szóló jelentéseivel kapcsolatos módszertant; valamint az [ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala (UNHCR)] vonatkozó iránymutatásait.

[…]

(48) A biztonságos ország fogalmának naprakész információkon alapuló és helyes alkalmazása érdekében a tagállamoknak több forrásból – ideértve különösen a többi tagállamot, az EMTH-t, az UNHCR-t, az Európa Tanácsot és egyéb releváns nemzetközi szervezeteket – származó információk alapján rendszeresen felül kell vizsgálniuk az ezen országokban fennálló helyzetet. Amennyiben a tagállamoknak tudomására jut, hogy egy általuk addig biztonságosként besorolt országban az emberi jogi helyzet jelentősen megváltozott, gondoskodniuk kell arról, hogy ezt a helyzetet mihamarabb megvizsgálják, és ha szükséges, felülvizsgálják az ország biztonságos országként való besorolását.”

4 Ezen irányelvnek „A kérelmek megvizsgálásának követelményei” című 10. cikke (3) bekezdésének b) pontja és (4) bekezdése a következőket írja elő:

„(3) A tagállamok biztosítják, hogy az eljáró hatóság a nemzetközi védelem iránti kérelmekről megfelelő vizsgálat után hozzon határozatot. E célból a tagállamok biztosítják, hogy:

[…]

b) pontos és naprakész információ beszerzésére kerüljön sor különböző forrásokból, például az EMTH-tól, az UNHCR-től és a releváns nemzetközi emberi jogi szervezetektől a kérelmezők származási országában, és szükség esetén az azon országokban uralkodó általános helyzetről, amelyeken át a kérelem benyújtásának helye szerinti államig eljutottak; továbbá, hogy ezek az információk a kérelmek vizsgálatáért és a döntéshozatalért felelős személyzet rendelkezésére álljanak;

[…]

(4) Az V. fejezetben említett hatóságok számára – az eljáró hatóságon vagy a kérelmezőn keresztül, illetve egyéb úton – hozzáférést kell biztosítani a (3) bekezdés b) pontjában említett, a feladataik ellátásához szükséges általános információkhoz.”

5 Az említett irányelvnek „A kérelmezőket megillető garanciák” című 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja kimondja:

„Tekintettel a III. fejezetben megállapított eljárásokra, a tagállamok valamennyi kérelmező számára biztosítják az alábbi garanciákat:

[…]

d) a kérelmezők és adott esetben a 23. cikk (1) bekezdése szerinti jogi és egyéb tanácsadóik hozzáféréssel rendelkeznek a 10. cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett információhoz, valamint a 10. cikk (3) bekezdésének d) pontjában említett szakértők által nyújtott információkhoz, amennyiben az eljáró hatóság a kérelmük ügyében hozott határozat céljából figyelembe vette az említett információkat;

[…]”

6 Ugyanezen irányelvnek „A különleges eljárási garanciákat igénylő kérelmezők” című 24. cikke az ilyen kérelmezők számára a menekültügyi eljárás során végig nyújtandó támogatásra vonatkozik.

7 A 2013/32 irányelv „Vizsgálati eljárás” című 31. cikke (8) bekezdésének b) pontja a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok elrendelhetik, hogy a II. fejezet alapelveivel és garanciáival összhangban a vizsgálati eljárásokat a 43. cikkel összhangban gyorsítva és/vagy a határon és/vagy a tranzitzónában folytassák le, ha:

[…]

b) a kérelmező ezen irányelv értelmében biztonságos származási országból származik […]”

8 Ezen irányelv „Megalapozatlan kérelmek” című 32. cikke kimondja:

„(1) A 27. cikk sérelme nélkül a tagállamok csak akkor tekinthetnek egy nemzetközi védelem iránti kérelmet megalapozatlannak, ha az eljáró hatóság azt állapította meg, hogy a kérelmező a [harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i] 2011/95/EU

[európai parlamenti és tanácsi] irányelv [(HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.)] értelmében nem minősül nemzetközi védelemre jogosultnak.

(2) A fentieken kívül a tagállamok – amennyiben nemzeti joguk így rendelkezik – nyilvánvalóan megalapozatlannak tekinthetik a kérelmet azon megalapozatlan kérelmek esetében, amelyek esetében megvalósul a 31. cikk (8) bekezdésében felsorolt körülmények egyike.”

9 A 2013/32 irányelvnek „A biztonságos származási ország elve” című 36. cikke szerint:

„(1) Az ezen irányelvvel összhangban biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik ország – a kérelem egyéni vizsgálatát követően – csak akkor tekinthető e kérelmező tekintetében biztonságos származási országnak, ha:

a) a kérelmező annak az országnak az állampolgára; vagy

b) a kérelmező korábban abban az országban szokásos tartózkodási hellyel bíró hontalan személy,

és nem adott elő semmilyen komoly indokot arra vonatkozóan, hogy az ő egyedi körülményei szempontjából és nemzetközi védelemre jogosult személyként való elismerése tekintetében az ország nem minősül biztonságos származási országnak a [2011/95] irányelvvel összhangban.

(2) A tagállamok nemzeti jogszabályaikban további rendelkezéseket és szabályokat állapítanak meg a biztonságos származási ország elvének alkalmazására.”

10 A 2013/32 irányelvnek a „Harmadik országok biztonságos származási országgá nyilvánítása nemzeti szinten” című 37. cikke kimondja:

„(1) A tagállamok fenntarthatnak vagy bevezethetnek olyan jogszabályokat, amelyek a I. melléklettel összhangban lehetővé teszik, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálata céljából nemzeti szinten biztonságos származási országokat határozzanak meg.

(2) A tagállamok rendszeresen felülvizsgálják az e cikkel összhangban biztonságos származási országnak nyilvánított harmadik országokban fennálló helyzetet.

(3) Széleskörű információs forrásokat kell alapul venni – különös tekintettel a más tagállamoktól, az EMTH-tól, az UNHCR-től, az Európa Tanácstól és más megfelelő nemzetközi szervezetektől származó információkra – annak felmérése során, hogy egy ország e cikkel összhangban biztonságos származási országnak minősül-e.

(4) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot azokról az országokról, amelyeket e cikk rendelkezéseinek megfelelően biztonságos származási országnak nyilvánítottak.”

11 Ezen irányelv 38. cikke a biztonságos harmadik ország elvére vonatkozik.

12 Az említett irányelvnek „A határon folytatott eljárások” című 43. cikkének (1) bekezdése következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok a II. fejezet alapelveivel és garanciáival összhangban eljárásokat állapíthatnak meg annak érdekében, hogy a tagállam határán vagy tranzitzónáiban döntést hozhassanak:

[…]

b) a 31. cikk (8) bekezdése szerinti eljárásban vizsgált kérelem érdemét illetően.”

13 Ugyanezen irányelvnek „A hatékony jogorvoslathoz való jog” című 46. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok biztosítják a kérelmezők részére a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot az alábbiakkal szemben:

a) a nemzetközi védelem iránti kérelem ügyében hozott határozat tárgyában, beleértve, ha a határozat:
   i. a menekült jogállás és/vagy kiegészítő védelmi jogállás tekintetében megalapozatlannak ítéli a kérelmet;

[…]

(3) Az (1) bekezdésnek való megfelelés érdekében a tagállamok biztosítják, hogy a hatékony jogorvoslat mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* megvizsgálását tartalmazza – ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek [a 2011/95] irányelv szerinti vizsgálatát is –, legalább az elsőfokú bíróság előtti fellebbezési eljárásokban.

[…]

(5) A (6) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok lehetővé teszik a kérelmező számára, hogy a területén maradjon mindaddig, amíg le nem jár a kérelmező hatékony jogorvoslathoz való jogának gyakorlására adott határidő, és amennyiben a kérelmező a határidőn belül élt ezen jogával, a jogorvoslati kérelem elbírálásáig.

(6) Egy olyan határozat esetében, amely:

a) egy kérelmet a 32. cikk (2) bekezdésével összhangban nyilvánvalóan megalapozatlannak vagy a 31. cikk (8) bekezdésével összhangban elvégzett vizsgálatot követően megalapozatlannak minősít, kivéve azon eseteket, mikor e határozatok a 31. cikk (8) bekezdésének h) pontjában említett körülményeken alapulnak;

[…]

a bíróság – az érintett kérelmező kérésére vagy hivatalból – döntést hozhat arról, hogy a kérelmező a tagállam területén maradhat-e, ha a határozat célja a kérelmezőnek a tagállam területén maradáshoz való jogának megszüntetése és amennyiben ilyen esetekben a nemzeti jogszabályok nem írják elő, hogy a kérelmezőnek jogában áll a tagállamban maradni a jogorvoslati kérelem elbírálásáig.

[…]”

14 A 2013/32 irányelvnek „A biztonságos származási országok kijelölése a 37. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában” című I. melléklete a következőképpen szól:

„Egy ország biztonságos származási országnak minősül, ha a jogi helyzet, a demokratikus rendszerben való jogalkalmazás és az általános politikai körülmények alapján kimutatható, hogy általában és következetesen nem tapasztalható a [2011/95] irányelv 9. cikkében meghatározott üldöztetés; nem alkalmaznak kínzást, sem embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, és nem fenyeget megkülönböztetés nélküli erőszak sem nemzetközi, sem belső fegyveres konfliktushelyzetekben.

Ezen értékelés elvégzése során számításba kell venni többek között azt, hogy milyen mértékben nyújtanak védelmet üldöztetés, vagy rossz bánásmód ellen, a következők révén:

a) az ország vonatkozó törvényei és rendeletei, és alkalmazásuk módja;

b) az [EJEE-ben] és/vagy [az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1966. december 16-án elfogadott és 1976. március 23-án hatályba lépett] Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányában és/vagy az Egyesült Nemzetek kínzás [és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni, 1984. december 10-i] egyezményében *[(Recueil des traités des Nations unies* [1987], 1465. kötet, 85. o., 24841. sz.; kihirdette: az 1988. évi 3. tvr.)] meghatározott jogok és szabadságok tiszteletben tartása, különösen az olyan jogoké, amelyektől az [EJEE] 15. cikkének (2) bekezdése alapján nem lehet eltérni;

c) a visszaküldés tilalma elvének tiszteletben tartása [a menekültek helyzetére vonatkozó, New Yorkban, 1967. január 31-én kötött és 1967. október 4-én hatályba lépett jegyzőkönyvvel kiegészített, a menekültek helyzetére vonatkozó, Genfben, 1951. július 28-án aláírt és 1954. április 22-én hatályba lépett] egyezménnyel *[(Recueil des traités des Nations unies* [1954], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.; a továbbiakban: Genfi Egyezmény)] összhangban;

d) az említett jogok és szabadságok megsértése elleni hatékony jogorvoslati rendszer biztosítása.”

Az (EU) 2024/1348 rendelet

15 Az Unión belüli nemzetközi védelem iránti közös eljárás létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1348 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (HL L, 2024/1348) „A biztonságos származási ország elve” című 61. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Egy harmadik ország mind [európai] uniós, mind nemzeti szinten biztonságos származási országgá nyilvánítható a területének meghatározott részeire vagy személyek egyértelműen azonosítható kategóriáira vonatkozó kivételekkel együtt is.”

16 E rendelet „Hatályon kívül helyezés” című 78. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„A [2013/32] irányelv a 79. cikk (2) bekezdésében említett időponttal hatályát veszti, a 79. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül.”

17 Az említett rendelet „Hatálybalépés és alkalmazás” című 79. cikkének (2) és (3) bekezdése a következőket írja elő:

„(2) Ezt a rendeletet 2026. június 12-től kell alkalmazni.

(3) Ezt a rendeletet 2026. június 12-től kezdődően benyújtott kérelmek tekintetében kell alkalmazni a nemzetközi védelem megadására irányuló eljárásokra. Az említett időpont előtt benyújtott, nemzetközi védelem iránti kérelmek tekintetében a [2013/32] irányelv az irányadó. Ezt a rendeletet a nemzetközi védelem visszavonására irányuló azon eljárásokra kell alkalmazni, amelyek esetében a nemzetközi védelem visszavonására irányuló vizsgálat 2026. június 12-től kezdődően indult. Amennyiben a nemzetközi védelem visszavonására irányuló vizsgálat 2026. június 12. előtt indult, a nemzetközi védelem visszavonására irányuló eljárás tekintetében a [2013/32] irányelv az irányadó.”

Az olasz jog

18 A 2024. október 23-i decreto-legge n. 158 – Disposizioni urgenti in materia di procedure per il riconoscimento della protezione internazionale (a nemzetközi védelem megadására vonatkozó sürgős rendelkezésekről szóló, 158. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet, a GURI 2024. október 23-i 249. száma; a továbbiakban: 158/2024. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet) preambuluma szerint:

„[…]

[figyelemmel] a biztonságos származási országgá nyilvánítás rendkívüli szükségességére és sürgősségére, tekintetbe véve az Európai Unió Bíróságának 2024. október 4-i [Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky] ítéletét [(C-406/22, EU:C:2024:841)], kizárva azon országokat, amelyek területük egyes részei vonatkozásában nem teljesítik az ilyen minősítés feltételeit (Kamerun, Kolumbia és Nigéria);

[figyelemmel] a [2024/1348] rendeletre, és különösen annak 61. cikke (2) bekezdésére, amely szerint „Egy harmadik ország mind uniós, mind nemzeti szinten biztonságos származási országgá nyilvánítható a területének meghatározott részeire vagy személyek egyértelműen azonosítható kategóriáira vonatkozó kivételekkel együtt is”, amely, bár 2026. június 12-től alkalmazandó, az Európai Unió tagállamainak közös álláspontját rögzítette;

[…]”

19 A 158/2024. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet módosította többek között a 2008. január 28-i decreto legislativo n. 25 – Attuazione della direttiva 2005/85/CE recante norme minime per le procedure applicate negli Stati membri ai fini del riconoscimento e della revoca dello status di rifugiato (a menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló 2005/85/EK irányelv átültetéséről szóló, 25. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet, a GURI 2008. február 16-i 40. száma; a továbbiakban: 25/2008. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) 2-bis. cikkét. E módosítást követően a 25/2008. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 2-bis. cikkének 1–4-bis. bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„1. Az európai jogszabályokban meghatározott minősítési kritériumok és az illetékes nemzetközi szervezetek által szolgáltatott információforrásokból származó adatok alapján a következő

országok minősülnek biztonságos származási országnak: Albánia, Algéria, Banglades, Bosznia-Hercegovina, Zöld-foki Köztársaság, Elefántcsontpart, Egyiptom, Gambia, Grúzia, Ghána, Koszovó, Észak-Macedónia, Marokkó, Montenegró, Peru, Szenegál, Szerbia, Srí Lanka és Tunézia.

2. Az Európai Unióhoz nem tartozó állam akkor tekinthető biztonságos származási országnak, ha a jogrendje, a demokratikus rendszerben való jogalkalmazás és az általános politikai helyzet alapján bizonyítható, hogy általánosságban és tartósan nem valósul meg […] üldöztetés, kínzás vagy egyéb embertelen vagy megalázó büntetés vagy bánásmód, illetve nem áll fenn nemzetközi vagy belső fegyveres konfliktushelyzetekben különbségtétel nélkül alkalmazott erőszak kockázata. Valamely ország személyek bizonyos kategóriái kivételével is biztonságos származási országgá nyilvánítható.

3. A 2. bekezdés szerinti értékelés során figyelembe kell venni többek között azt, hogy milyen mértékben nyújtanak védelmet az üldöztetés és a bántalmazás ellen, a következők révén:

a) az ország releváns törvényei és rendeletei, valamint alkalmazásuk módja;

b) az [EJEE-ben], a […] Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányában, valamint az Egyesült Nemzetek kínzás elleni, 1984. december 10-i egyezményében foglalt jogok és szabadságok tiszteletben tartása, különösen az olyan jogoké, amelyektől az [EJEE] 15. cikkének (2) bekezdése értelmében nem lehet eltérni;

c) a Genfi Egyezmény 33. cikkében meghatározott elv tiszteletben tartása;

d) az e jogok és szabadságok megsértése elleni hatékony jogorvoslati rendszer biztosítása.

4. Annak értékelése, hogy valamely nem [európai uniós] állam biztonságos származási ország-e, a nemzeti menedékjogi bizottság által szolgáltatott információkon alapul, amely […] a dokumentációs központ által összeállított információkat, valamint egyéb információforrásokat, köztük különösen az Európai Unió más tagállamai, az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége [(EUAA)], az [UNHCR], az Európa Tanács és más illetékes nemzetközi szervezetek által szolgáltatott információkat vesz alapul.

4-bis. A biztonságos származási országok jegyzékét jogalkotási aktussal rendszeresen frissíteni kell, és arról értesíteni kell az Európai Bizottságot. Az 1. bekezdésben említett jegyzék frissítése céljából a miniszterek tanácsa minden év január 15-ig jelentést készít, amelyben – a biztonság és a nemzetközi kapcsolatok folyamatosságának elsődleges követelményeit tiszteletben tartva és a 4. bekezdésben említett információk figyelembevételével – beszámol a hatályos jegyzékben szereplő országok helyzetéről, valamint azokról az országokról, amelyek felvételét támogatni kívánja. A kormány továbbítja a jelentést az illetékes parlamenti bizottságok részére.”

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

20 LC és CP a Bangladesi Népi Köztársaság két állampolgára. Miután az olasz hatóságok megmentették őket a tengeren, Albániába szállították őket, ahol a gjadëri idegenrendészeti fogdában helyezték el őket. Ezen intézkedéseket a protocollo tra il Governo della Repubblica italiana e il Consiglio dei ministri della Repubblica di Albania per il rafforzamento della collaborazione in materia migratoria (az Olasz Köztársaság kormánya és az Albán Köztársaság

minisztertanácsa által kötött, a migráció területén folytatott együttműködés megerősítéséről szóló jegyzőkönyv) alapján hozták meg, amely értelmében az albán kormány az Olasz Köztársaság rendelkezésére bocsátott két albániai területet, amelyek teljes mértékben az olasz hatóságok joghatósága alatt állnak, és amelyek azon határ menti, illetve tranzitzónákhoz tartoznak, ahol a menedékkérők őrizetben tarthatók.

21 2024. október 16-án LC és CP ezen idegenrendészeti fogdából nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be az olasz hatóságokhoz.

22 2024. október 17-i határozataival a nemzetközi védelem elismerésével foglalkozó római területi bizottság – II. határeljárási részleg a határon lefolytatott gyorsított eljárást követően e kérelmeket elutasította azzal az indokkal, hogy LC és CP biztonságos származási országból érkezett. Az őrizetre vonatkozó határozatokat az illetékes bíróság nem hagyta jóvá, ezért a kérelmezőket szabadon bocsátották.

23 Olaszországba érkezésüket követően LC és CP 2024. október 25-én keresetet indított az előző pontban említett, a nemzetközi védelem iránti kérelmeiket elutasító határozatokkal szemben a Tribunale ordinario di Roma (római rendes bíróság, Olaszország), azaz a kérdést előterjesztő bíróság előtt.

24 E bíróságnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy a Bangladesi Népi Köztársaságot biztonságos származási országgá nyilvánították.

25 Először is a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a 158/2024. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet elfogadásáig valamely harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítására két lépésben került sor. Első lépésben az olasz jogalkotó rendes törvényben meghatározta az ilyen minősítés jogi keretét. Második lépésben az olasz közigazgatási hatóság tárcaközi rendelet útján határozta meg a biztonságos származási országokat az ezen országokra vonatkozó adatlapok alapján. Az olasz bíróság jogosult volt annak vizsgálatára, hogy az ilyen tárcaközi rendeletek összeegyeztethetők-e ezzel a jogi kerettel. E rendkívüli törvényerejű rendelet hatálybalépését követően azonban a biztonságos származási országok jegyzéke immár jogalkotási aktusban, nevezetesen a 158/2024. sz. rendkívüli törvényerejű rendelettel módosított 25/2008. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 2-bis. cikkének 1. bekezdésében szerepel. Az olasz jogalkotó tehát ezentúl egyaránt jogosult arra, hogy meghatározza a valamely harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánításának módjait és kritériumait szabályozó általános jogi keretet, másrészt pedig arra, hogy e minősítést maga végezze el. A kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az ilyen, jogalkotási aktusban történő minősítés megfelel-e a 2013/32 irányelv előírásainak.

26 Másodszor a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a 25/2008. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 2-bis. cikkének a 158/2024. sz. rendkívüli törvényerejű rendelettel történt módosítását követően az olasz szabályozás már nem tartalmaz hivatkozást a szóban forgó harmadik országokra vonatkozó adatlapokra a biztonságos származási országok jegyzékébe való felvételük érdekében, és nem említi annak szükségességét sem, hogy meg kell nevezni ezen információk forrásait. Közelebbről a 158/2024. sz. rendkívüli törvényerejű rendelettel módosított 25/2008. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 2-bis. cikkének 2–4. bekezdését egyáltalán nem említi e módosított cikk 1. bekezdése. E rendelet a biztonságos származási országok jegyzékét „az illetékes nemzetközi szervezetek által szolgáltatott információforrásokból származó adatok[ra]” való általános hivatkozással állítja össze, anélkül hogy ezen adatokat vagy forrásokat azonosítaná. Ezenkívül az említett cikk új 4-bis. bekezdése annak előírására

szorítkozik, hogy e jegyzék rendszeres frissítése céljából a kormány jelentést fogad el a szóban forgó harmadik országok helyzetéről. Következésképpen egyrészt a nemzetközi védelmet kérelmezők, másrészt pedig az általuk benyújtott jogorvoslati kérelmek tárgyában eljáró bíróságok nem vitathatják, illetve nem vizsgálhatják felül a valamely harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánításához vezető információk eredetét, hitelességét, megbízhatóságát, relevanciáját, időszerűségét, teljességét és tartalmát, ami sérti a Charta 47. cikkében rögzített hatékony bírói jogvédelem elvét.

27 Harmadszor a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a tagállamoknak lehetővé kell-e tenniük a nemzeti bíróságok számára, hogy valamely harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítása megalapozottságának vizsgálata érdekében a rendelkezésükre álló összes releváns információt felhasználják, függetlenül attól, hogy az e minősítést végző nemzeti hatóság felfedte-e azokat az információkat, amelyekre támaszkodott, vagy sem. E bíróság úgy véli, hogy erre a kérdésre igenlő választ kell adni annak érdekében, hogy hatékony bírói jogvédelmet biztosítsanak azon nemzetközi védelmet kérelmezők számára, akiknek a kérelmeit gyorsított eljárásban azzal az indokkal utasították el, hogy ilyen biztonságos származási országból származnak.

28 Negyedszer a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy milyen következtetéseket kell levonni a 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítéletből (C-406/22, EU:C:2024:841). E tekintetben kifejti, hogy a 158/2024. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet preambulumából az következik, hogy e rendelet elfogadásával az olasz kormány ezen ítéletnek kívánt eleget tenni azáltal, hogy a 25/2008. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 2-bis. cikke 2. bekezdésének második mondatából törölte az olyan harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánításának lehetőségét, amely a területének bizonyos részei tekintetében nem felel meg az ilyen minősítés feltételeinek. Mindazonáltal e kormány e rendelkezésben fenntartotta annak lehetőségét, hogy valamely harmadik országot személyek bizonyos kategóriái kivételével biztonságos származási országgá nyilvánítsanak. Márpedig e bíróság úgy véli, hogy ez utóbbi lehetőséget a Bíróság által az említett ítéletben elfogadott érveléshez hasonló érvelés alapján el kell utasítani. A személyek bizonyos kategóriáinak kizárása, mivel leggyakrabban egy harmadik ország egész területét érinti, még súlyosabb is, mint az ugyanezen ítéletben vizsgált területi kizárás. E körülmények között az említett bíróság szükségesnek tartja, hogy e tekintetben kérdést intézzen a Bírósághoz, mielőtt adott esetben levonná az uniós jog elsőbbségének elvéből eredő következtetéseket.

29 E körülmények között a Tribunale ordinario di Roma (római rendes bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő, a két ügyben azonosan megfogalmazott kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Az uniós joggal, és különösen a [2013/32] irányelvnek a (42), (46) és (48) preambulumbekezdésével összefüggésben, valamint [a Charta] 47. cikkének (és az [EJEE] 6. és 13. cikkének) fényében értelmezett [36–38.] cikkével ellentétes-e az, hogy a nemzeti jogalkotó, amely hatáskörrel rendelkezik a biztonságos származási országok jegyzékének összeállítására, valamint az e célból követendő kritériumok és felhasználandó források szabályozására, emellett elsődleges jogalkotási aktussal közvetlenül nyilvánít biztonságos származási országgá valamely harmadik országot?

2) Mindenesetre az uniós joggal, és különösen a [2013/32] irányelvnek a (42), (46) és (48) preambulumbekezdésével összefüggésben, valamint [a Charta] 47. cikkének (és az [EJEE] 6. és 13. cikkének) fényében értelmezett [36–38.] cikkével ellentétes-e legalábbis az, hogy a jogalkotó úgy nyilvánít valamely harmadik országot biztonságos származási országgá, hogy nem teszi hozzáférhetővé és ellenőrizhetővé az e minősítést igazoló forrásokat, ezáltal megakadályozva, hogy a menedékkérő vitassa azokat, a bíróság pedig megvizsgálhassa azok eredetét, hitelességét, megbízhatóságát, relevanciáját, aktualitását, teljességét és mindenesetre általában véve a tartalmát, és saját maga értékelhesse, hogy teljesülnek-e az ilyen minősítésnek az [említett] irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételei?

3) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot, és különösen a [2013/32] irányelvnek a (42), (46) és (48) preambulumbekezdésével összefüggésben, valamint [a Charta] 47. cikkének (és az [EJEE] 6. és 13. cikkének) fényében értelmezett [36–38.] cikkét, hogy a határon folytatott gyorsított eljárás során a biztonságossá nyilvánított származási országból származó személyek esetében a bíróság minden esetben felhasználhatja a származási országra vonatkozó, az [említett] irányelv 37. cikkének (3) bekezdésében említett forrásokból általa függetlenül gyűjtött információkat, amelyek alkalmasak annak megállapítására, hogy az ilyen minősítésnek az [ugyanezen] irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételei teljesülnek-e?

4) Ellentétes-e az uniós joggal, és különösen a [2013/32] irányelvnek a (42), (46) és (48) preambulumbekezdésével összefüggésben, valamint [a Charta] 47. cikkének (és az [EJEE] 6. és 13. cikkének) fényében értelmezett [36–38.] cikkével, valamint az irányelv I. mellékletével az, hogy egy harmadik országot »biztonságos származási országnak« minősítsenek, ha az adott országban olyan személyek csoportjai vannak, akik tekintetében az adott ország nem teljesíti az ilyen minősítésnek az [említett] irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételeit?”

A Bíróság előtti eljárás

30 A kérdést előterjesztő bíróság azt kérte, hogy az ügyeket az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23a. cikkében és a Bíróság eljárási szabályzatának 107. cikkében előírt sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálják el.

31 2024. november 19-én a Bíróság második tanácsa az előadó bíró javaslatára és a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozott, hogy e kérelemnek nem ad helyt.

32 A Bíróság elnöke a 2024. november 21-i határozatával a jelen ügyeket az eljárás írásbeli és szóbeli szakaszának lefolytatása, valamint az ítélet meghozatala céljából egyesítette.

33 A Bíróság elnöke a 2024. november 29-i végzésével elrendelte, hogy a jelen ügyeket az eljárási szabályzat 105. cikkének (1) bekezdése szerinti gyorsított eljárásban bírálják el.

34 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 16. cikkének harmadik bekezdése alapján az Olasz Köztársaság azt kérte, hogy a jelen ügyeket nagytanácsban bírálják el, amit a Bíróság 2025. február 11-én tudomásul vett.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az elfogadhatóságról

35 Az olasz és a szlovák kormány vitatja az első, a második és a negyedik kérdés elfogadhatóságát.

36 Az első és a második kérdést illetően az olasz kormány azt állítja, hogy az előterjesztő bíróság elmulasztotta megjelölni azon okokat, amelyek miatt a 158/2024. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet összeegyeztethetetlen az uniós joggal, és azon okokat, amelyek miatt e kérdések az alapeljárások megoldása szempontjából relevánsak. E kormány hozzáteszi, hogy a jelen ügyben a biztonságos származási országgá nyilvánítás módja nem bír ilyen relevanciával, mivel a Bangladesi Népi Köztársaságot már e rendkívüli törvényerejű rendelet elfogadása előtt biztonságos származási országgá nyilvánították.

37 A negyedik kérdést illetően az olasz és a szlovák kormány azt állítja, hogy az elvont és hipotetikus. Az előterjesztő bíróság ugyanis elmulasztotta megvizsgálni, hogy a Bangladesi Népi Köztársaság a személyek bizonyos kategóriái tekintetében nem biztonságos származási ország-e, és hogy LC és CP e kategóriákba tartozik-e.

38 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli keretben – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – felvetett, az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelemről való határozathozatalt a Bíróság csak abban az esetben tagadhatja meg, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2024. december 19-i Tudmur ítélet, C-185/24 és C-189/24, EU:C:2024:1036, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

39 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelmekből kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bírósághoz a Bangladesi Népi Köztársaság két állampolgára nyújtott be olyan határozatokkal szemben kereseteket, amelyek a nemzetközi védelem iránti kérelmeiket nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasítják azzal az indokkal, hogy ezen állampolgárok biztonságos származási országból származnak. E bíróság a kérelmeiben kifejti, hogy kétségei vannak e harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánításának az uniós joggal való összeegyeztethetőségét illetően, lényegében azzal az indokkal, hogy e minősítés jogalkotási aktusból ered, hogy az olasz jogalkotó nem tette közzé információforrásait, és hogy e jogalkotó fenntartotta az említett minősítés lehetőségét, noha e harmadik ország a lakosságának bizonyos kategóriái számára lehet, hogy nem „biztonságos”. E tekintetben az említett bíróság az olasz külügyminisztérium által a Bangladesi Népi Köztársaságra vonatkozóan készített 2024. május 3-i adatlapra hivatkozik, amelyen ez utóbbi ország biztonságos származási országgá nyilvánítása alapult a 158/2024. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet elfogadását megelőzően, és amely megállapította, hogy e harmadik ország csak a személyek bizonyos kategóriái kivételével tekinthető biztonságos származási országnak.

40 Ugyanezen bíróság az első, második és negyedik kérdésével ebben az összefüggésben kérdezi a Bíróságot lényegében a 2013/32 irányelv több olyan rendelkezésének értelmezéséről, amelyek a biztonságos származási ország elvét és a tagállamok által ilyen országgá nyilvánítást szabályozzák, valamint az ilyen minősítés bírósági felülvizsgálatának szabályairól.

41 E kérdések tehát ténylegesen az alapügyek elbírálása szempontjából releváns uniós jogi normák értelmezésére vonatkoznak. Mivel a kérdést előterjesztő bíróság a saját felelősségére állapítja meg az alapeljárások nemzeti jogi és ténybeli hátterét, a Bíróságnak nem feladata az említett kérdések alapjául szolgáló előfeltevések vizsgálata.

42 Ezenkívül az előzetes döntéshozatal iránti kérelmekből az következik, hogy kérdéseivel az előterjesztő bíróság végső soron azt kívánja meghatározni, hogy a Bangladesi Népi Köztársaság biztonságos származási országgá nyilvánítása mint olyan összeegyeztethető-e az uniós joggal, annak érdekében, hogy adott esetben mellőzze a biztonságosságra vonatkozó vélelmet, amely a biztonságos származási ország elvének az alapeljárásokban való alkalmazásából ered. Ennélfogva az a körülmény, hogy nem bizonyított, hogy LC és CP a személyek olyan kategóriáinak valamelyikébe tartozik, amelyek vonatkozásában e bíróság szerint ezen ország nem minősül biztonságos származási országnak, nincs hatással e kérdések elfogadhatóságára.

43 Ebből következik, hogy az első, a második és a negyedik kérdés elfogadható.

Az ügy érdeméről

Előzetes észrevételek

44 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az EUMSZ 267. cikkel bevezetett együttműködési eljárás keretében a Bíróság feladata, hogy a nemzeti bíróságnak az előtte folyamatban lévő ügy eldöntéséhez hasznos választ adjon. Ennek érdekében a Bíróságnak adott esetben át kell fogalmaznia az elé terjesztett kérdéseket. A Bíróság ezenkívül figyelembe vehet olyan uniós jogi szabályokat, amelyekre a nemzeti bíróság a kérdésében nem hivatkozott (lásd: 1986. március 20-i Tissier ítélet, 35/85, EU:C:1986:143, 9. pont; 2024. december 19-i Khan Yunis és Baabda ítélet, C-123/23 és C-202/23, EU:C:2024:1042, 63. pont).

45 Az a körülmény ugyanis, hogy az előterjesztő bíróság a kérdéseiben formálisan az uniós jog bizonyos meghatározott rendelkezéseire hivatkozott, nem képezi akadályát annak, hogy a Bíróság megadja e bíróság számára az uniós jog értelmezésének minden olyan elemét, amely hasznos lehet az alapügy elbírálásához, oly módon, hogy az e bíróság által szolgáltatott információk összessége, és különösen az előzetes döntéshozatalra utaló határozat indokolása alapján meghatározza az uniós jog azon elemeit, amelyek a jogvita tárgyára tekintettel értelmezést igényelnek (lásd: 1978. november 29-i Redmond ítélet, 83/78, EU:C:1978:214, 26. pont; 2024. december 19-i Khan Yunis és Baabda ítélet, C-123/23 és C-202/23, EU:C:2024:1042, 64. pont).

46 Kérdéseivel az előterjesztő bíróság többek között a 2013/32 irányelvnek a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett 36–38. cikkének értelmezését kéri a Bíróságtól.

47 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv 36. és 37. cikke a biztonságos származási ország elvére, illetve a harmadik országoknak a tagállamok által biztonságos származási országgá nyilvánítására vonatkozik.

48 E cikkek olyan különös vizsgálati rendszert vezetnek be, amelyre tekintettel a tagállamok a nemzetközi védelem iránti kérelmeket elbírálhatják. E rendszer a származási országban fennálló megfelelő védelemre vonatkozó egyfajta megdönthető vélelmen alapul, amelyet a kérelmező megdönthet, ha a személyes helyzetével kapcsolatos komoly indokokra hivatkozik (lásd ebben az

értelemben: 2018. július 25-i A ítélet, C-404/17, EU:C:2018:588, 25. pont; 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 Az említett rendszer sajátosságai alapján a tagállamok ezen irányelv 31. cikke (8) bekezdése b) pontjának megfelelően dönthetnek egyrészt úgy, hogy felgyorsítják a vizsgálati eljárást, másrészt pedig, hogy azt az említett irányelv 43. cikkének megfelelően a határon vagy a tranzitzónákban folytatják le (2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 48. pont).

50 Egyébiránt, amennyiben a biztonságos származási országból származó kérelmező által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozatlannak minősül, mivel a 2013/32 irányelv 32. cikke (1) bekezdésének megfelelően az eljáró hatóság megállapította, hogy a kérelmező a 2011/95 irányelv értelmében nem teljesíti a nemzetközi védelemre való jogosultság feltételeit, a tagállamok a 2013/32 irányelv 32. cikkének (2) bekezdése értelmében az ilyen kérelmet nyilvánvalóan megalapozatlannak is tekinthetik, ha a nemzeti joguk így rendelkezik (2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 49. pont).

51 Ezenkívül az egyik következmény azon érdekelt fél számára, akinek kérelmét a biztonságos származási ország elvének alkalmazása alapján utasítják el, hogy ellentétben az egyszerű elutasítás esetére előírtakkal, előfordulhat, hogy a kérelmező számára nem engedélyezik – amint az a 2013/32 irányelv 46. cikke (5) és (6) bekezdésének rendelkezéseiből következik –, hogy az említett kérelmet elutasító határozattal szembeni jogorvoslati kérelmének elbírálásáig az e kérelem benyújtásának helye szerinti tagállam területén maradjon (2018. július 25-i A ítélet, C-404/17, EU:C:2018:588, 27. pont; 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 50. pont).

52 Másodszor meg kell jegyezni, hogy a 2013/32 irányelv 36. és 37. cikkétől eltérően ezen irányelv 38. cikke nem a „biztonságos származási ország”, hanem a „biztonságos harmadik ország” elvére vonatkozik. Márpedig az alapeljárások kizárólag a „biztonságos származási ország” elvének alkalmazására vonatkoznak. Ennélfogva a jelen ügyekben ezen irányelv 38. cikkének értelmezéséről nem szükséges határozni.

53 Harmadszor meg kell állapítani, hogy a Charta 47. cikkében biztosított hatékony jogorvoslathoz való jog megfelel a 2013/32 irányelv 46. cikkének (1) bekezdésében a tagállamok számára előírt azon kötelezettségnek, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezők számára biztosítsák az ilyen hatékony bírósági jogorvoslathoz való jogot, amelynek terjedelmét ezen irányelv 46. cikkének (3) bekezdése határozza meg (lásd ebben az értelemben: 2020. március 19-i Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal [Tompa] ítélet, C-564/18, EU:C:2020:218, 60. pont; 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 85. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ennélfogva ez utóbbi rendelkezést is figyelembe kell venni, még akkor is, ha az előterjesztő bíróság a kérdéseiben nem hivatkozott arra.

Az első kérdésről

54 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelvnek a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett 36. és 37. cikkét, valamint 46. cikkének (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelkezésekkel ellentétes az, ha valamely tagállam jogalkotási aktussal nyilvánít harmadik országokat biztonságos származási országgá.

55 Amint arra a jelen ítélet 48. pontja emlékeztetett, a 2013/32 irányelv 36. és 37. cikke olyan különös vizsgálati rendszert vezet be, amelyre tekintettel a tagállamok a biztonságos származási országgá nyilvánított országok állampolgáraitól származó nemzetközi védelem iránti kérelmeket bírálhatják el.

56 E célból ezen irányelv 37. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „[a] tagállamok fenntarthatnak vagy bevezethetnek olyan jogszabályokat, amelyek [az említett irányelv] I. melléklet[ével] összhangban lehetővé teszik, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálata céljából nemzeti szinten biztonságos származási országokat határozzanak meg”. Amint arra a főtanácsnok az indítványának 36. pontjában lényegében rámutatott, e rendelkezés különböző nyelvi változatainak összehasonlításából kitűnik, hogy a „jogszabályok” fogalmát tágan kell értelmezni, úgy, hogy az magában foglalhatja a törvényi, rendeleti vagy közigazgatási jellegű aktusokat is.

57 Ebben az értelemben a Bíróság egyébiránt kimondta, hogy ahhoz, hogy a tagállamok a 2013/32 irányelvnek a biztonságos származási ország elvén alapuló eljárásokra vonatkozó szabályai szerinti különös vizsgálati rendszert és megdönthető vélelmet alkalmazhassák, szükséges, hogy a tagállamok teljes mértékben átültették az említett szabályokat az általuk meghozandó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket illetően (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i A ítélet, C-404/17, EU:C:2018:588, 31. pont).

58 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely irányelv rendelkezéseit vitathatatlan kötelező erővel, valamint a szükséges konkrétsággal, pontossággal és egyértelműséggel kell átültetni, hogy teljesüljön a jogbiztonság követelménye (2020. szeptember 3-i Subdelegación del Gobierno en Barcelona [Huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek] ítélet, C-503/19 és C-592/19, EU:C:2020:629, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

59 Ennek keretében az egyes tagállamok feladata meghatározni a biztonságos származási országokat a 2013/32 irányelv 36. és 37. cikkében, valamint I. mellékletében előírt részletes szabályok szerint, azaz többek között el kell fogadniuk a harmadik országok jegyzékét az ezen I. mellékletben meghatározott kritériumok szerint, elő kell írniuk az alkalmazásra vonatkozó további rendelkezéseket és szabályokat, tájékoztatniuk kell a Bizottságot a biztonságos származási országok jegyzékéről, illetve annak rendszeres felülvizsgálatáról (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i A ítélet, C-404/17, EU:C:2018:588, 28. pont).

60 Mindemellett sem e rendelkezések, sem pedig a 2013/32 irányelv más rendelkezése nem határozza meg a tagállamok azon hatóságát vagy hatóságait, amelyek feladata a biztonságos származási országok nemzeti szinten való meghatározása, sem pedig az e célból releváns jogi eszközt.

61 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 288. cikk harmadik bekezdéséből következik, hogy a tagállamok az irányelvek átültetése során mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek az irányelv végrehajtásának biztosítását szolgáló forma és eszközök megválasztását illetően. Így, ami a harmadik országok nemzeti szinten való, biztonságos származási országgá nyilvánítása

tekintetében hatáskörrel rendelkező hatóságok és releváns jogi eszközök megválasztását illeti, semmi nem zárja ki azt, hogy valamely tagállam úgy döntsön, hogy a nemzeti jogalkotóra ruházza a biztonságos származási országok jogalkotási aktus útján történő meghatározásának felelősségét.

62 Mindazonáltal a 2013/32 irányelv 36. és 37. cikke rendelkezéseinek végrehajtása során az egyes tagállamokat megillető e mérlegelési mozgástér nem érinti az egyes tagállamok azon kötelezettségét, hogy ezen irányelv teljes érvényesülésének biztosítása érdekében – az irányelv által követett céllal összhangban – minden szükséges intézkedést megtegyenek (lásd ebben az értelemben: 1984. április 10-i von Colson és Kamann ítélet, 14/83, EU:C:1984:153, 15. pont; 2022. március 31-i Lombard Lízing ítélet, C-472/20, EU:C:2022:242, 35. pont).

63 Közelebbről, az említett mérlegelési mozgástér nem érinti bármely nemzeti bíróság azon kötelezettségét, hogy biztosítsa a 2013/32 irányelv rendelkezéseinek teljes érvényesülését, szükség esetén – saját hatáskörénél fogva – mellőzve a nemzeti jogszabály minden olyan – akár utólagos – rendelkezésének alkalmazását, amely ellentétes ezen irányelv közvetlen hatállyal bíró rendelkezéseivel, anélkül hogy kérelmeznie kellene vagy meg kellene várnia a szóban forgó nemzeti jogszabály rendelkezésének jogalkotói vagy bármilyen egyéb alkotmányos úton történő előzetes megsemmisítését (lásd ebben az értelemben: 1978. március 9-i Simmenthal ítélet, 106/77, EU:C:1978:49, 21. és 24. pont; 2025. január 28-i ASG 2 ítélet, C-253/23, EU:C:2025:40, 90. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

64 Továbbá, jóllehet az adott területre vonatkozó uniós szabályozás hiányában a tagállamok eljárási autonómiájának elve alapján, valamint az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása mellett a belső jogrend feladata meghatározni a jogalanyok uniós jogrendből eredő jogainak védelmét biztosító keresetekre vonatkozó eljárási szabályokat, a tagállamok felelőssége, hogy minden esetben biztosítsák az említett jogokkal kapcsolatban a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartását, amely jog terjedelmét a jelen ügyben a 2013/32 irányelv 46. cikke határozza meg (lásd ebben az értelemben: 2025. július 3-i Al Nasiria ítélet, C-610/23, EU:C:2025:514, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

65 Ebből következik, hogy az, hogy valamely tagállam a 2013/32 irányelv 36. és 37. cikkének megfelelően kijelölte a biztonságos származási országokat nemzeti szinten meghatározó illetékes hatóságot és jogi eszközt, nem befolyásolhatja e tagállam ezen irányelvből eredő kötelezettségeit. Így az egyes tagállamok feladata többek között az, hogy biztosítsák a hatékony bírósági jogorvoslathoz való jog tiszteletben tartását, amely jogot az említett irányelv 46. cikkének (1) bekezdése biztosítja a nemzetközi védelmet kérelmezők számára a kérelmükre vonatkozó határozatokkal szemben, és amely jog terjedelmét ugyanezen irányelv 46. cikkének (3) bekezdése határozza meg.

66 E tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdésének megfelelően akkor, ha valamely nemzeti bírósághoz az ezen irányelv 37. cikkében foglaltak szerint biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országból származó kérelmezők által benyújtott kérelmekre alkalmazandó különös szabályozási rendszer keretében vizsgált nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozattal szemben keresetet nyújtanak be, akkor e bíróságnak az e 46. cikk (3) bekezdésében előírt teljes körű és *ex nunc* vizsgálat keretében az ügy iratai, valamint az előtte folyamatban lévő eljárás során ismertetett tények alapján figyelembe kell vennie a biztonságossá nyilvánítás említett

irányelv I. mellékletében szereplő anyagi jogi feltételeinek figyelmen kívül hagyását (lásd ebben az értelemben: 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 98. pont).

67 Ennélfogva, és a jelen ítélet 62. és 63. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatra figyelemmel az a körülmény, hogy valamely tagállam úgy döntött, hogy jogalkotási aktus útján határozza meg a biztonságos származási országokat, nem akadályozhatja meg az ezen ítélet előző pontjában említett körülmények között eljáró nemzeti bíróságot abban, hogy – még ha csak járulékos jelleggel is – felülvizsgálja azt, hogy a szóban forgó harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítása tiszteletben tartja-e az ilyen minősítésnek a 2013/32 irányelv I. mellékletében előírt anyagi jogi feltételeit.

68 A fenti indokokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 36. és 37. cikkét, valamint 46. cikkének (3) bekezdését a Charta 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezésekkel nem ellentétes az, ha valamely tagállam jogalkotási aktus útján nyilvánít biztonságos származási országgá harmadik országokat, feltéve hogy e minősítés az ilyen minősítés ezen irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételeinek tiszteletben tartását illetően bármely olyan nemzeti bíróság általi bírósági felülvizsgálat tárgyát képezheti, amelyhez a biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országból származó kérelmezők által benyújtott kérelmekre alkalmazandó különös szabályozási rendszer keretében vizsgált, nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozattal szemben jogorvoslati kérelmet nyújtottak be.

A második és a harmadik kérdésről

69 Második és harmadik kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelv 36. és 37. cikkét, valamint 46. cikkének (3) bekezdését a Charta 47. cikkével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy egyrészt a valamely harmadik országot biztonságos származási országgá nyilvánító tagállamnak hozzáférhetővé kell tennie az ezen irányelv 37. cikkének (3) bekezdése értelmében vett azon információforrásokat, amelyeken e minősítés alapul, másrészt pedig a biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országból származó kérelmezők által benyújtott kérelmekre alkalmazandó különös vizsgálati rendszer keretében vizsgált, nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat tárgyában eljáró nemzeti bíróság annak vizsgálata során, hogy e minősítés teljesíti-e az ilyen minősítésnek az említett irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételeit, figyelembe veheti a saját maga által beszerzett információkat.

70 A 2013/32 irányelv 37. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a tagállamoknak széleskörű információs forrásokat kell alapul venniük – különös tekintettel a más tagállamoktól, az EMTH helyébe lépett EUAA-tól, az UNHCR-től, az Európa Tanácstól és más megfelelő nemzetközi szervezetektől származó információkra – annak felmérése során, hogy egy ország biztonságos származási országnak minősül-e.

71 Igaz, hogy sem e rendelkezés, sem a 2013/32 irányelv más rendelkezése nem mondja ki kifejezetten, hogy a biztonságos származási országokat nemzeti szinten meghatározó nemzeti hatóságnak hozzáférhetővé kell tennie azon információforrásokat, amelyek alapján e minősítést elvégezte.

72 Ugyanakkor elsősorban, egy harmadik ország valamely tagállam által biztonságos származási országgá történő nyilvánítása az ezen országból származó kérelmezőkre alkalmazandóvá teszi a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatára vonatkozó különös rendszert. Közelebbről, ez a jelen ítélet 48–51. pontjában bemutatott rendszer lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy az e kérelmek vizsgálatára irányuló eljárást felgyorsítsák, és a származási országban fennálló megfelelő védelem egyfajta megdönthető vélelmén alapul, amelyet a 2013/32 irányelv 36. cikke (1) bekezdésének megfelelően a kérelmező megdönthet, ha a személyes helyzetével kapcsolatos komoly indokokra hivatkozik.

73 Márpedig, amint azt a főtanácsnok az indítványának 55. pontjában hangsúlyozta, e vélelem kérelmező általi megdöntésének lehetősége – ahhoz, hogy hatékony legyen – megköveteli, hogy e kérelmező megismerhesse azon okokat, amelyek miatt a származási országát biztonságosnak vélelmezik. Ennélfogva az említett kérelmezőnek e címen hozzáféréssel kell rendelkeznie azokhoz az információforrásokhoz, amelyek alapján a származási országát biztonságos származási országgá nyilvánították.

74 Másodsorban, rá kell mutatni arra, hogy a 2013/32 irányelv 10. cikke (3) bekezdésének b) pontjával összefüggésben értelmezett 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében a nemzetközi védelmet kérelmezők a vizsgálati eljárás során hozzáférnek azon pontos és naprakész információkhoz, amelyeket a tagállamok különböző forrásokból, például az EUAA-tól és az UNHCR-től, valamint az illetékes nemzetközi emberi jogi szervezetektől gyűjtöttek a kérelmezők származási országában fennálló általános helyzetről. Hasonlóképpen, az említett irányelv 10. cikkének (4) bekezdéséből az következik, hogy a nemzeti bíróságok is hozzáférnek a feladataik ellátásához szükséges általános információkhoz.

75 Márpedig itt olyan információforrásokról van szó, amelyek hasonlóak azokhoz, amelyekre a tagállamok a 2013/32 irányelv 37. cikke (3) bekezdésének megfelelően valamely harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítása során támaszkodhatnak.

76 Harmadsorban, emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének (1) bekezdése a nemzetközi védelmet kérelmezők számára a kérelmüket érintő határozatokkal szemben bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot ismer el. Ezen irányelv 46. cikkének (3) bekezdése meghatározza a hatékony jogorvoslathoz való jog terjedelmét, megállapítva, hogy a tagállamoknak, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező erővel bír, biztosítaniuk kell, hogy az a bíróság, amely előtt a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozatot megtámadják, elvégezze „mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* megvizsgálását […] – ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek [a 2011/95] irányelv szerinti vizsgálatát is” (lásd ebben az értelemben: 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet (C-406/22, EU:C:2024:841, 85. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

77 Ezenkívül a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkében előírt jogorvoslat jellemzőit a Charta 47. cikkével összhangban kell meghatározni, amely a hatékony bírói jogvédelem elvének megerősítését képezi. Márpedig a Charta 47. cikke önmagában elegendő, és azt nem kell uniós vagy nemzeti jogi rendelkezésekkel pontosítani ahhoz, hogy önmagában hivatkozható jogot biztosítson a magánszemélyek számára. Nem vonatkozhat következésképpen más ezen irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdésére (2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 86. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

78 Ebből a szempontból először is emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Charta 47. cikkében – amely rendelkezés fényében kell a 2013/32 irányelv 46. cikkét értelmezni – biztosított bírósági felülvizsgálat hatékonysága megköveteli egyrészt, hogy az érintett megismerhesse a rá vonatkozóan hozott határozat alapjául szolgáló indokokat – akár magának a határozatnak a szövege, akár ezen indokok kérésére történő közlése alapján –, annak érdekében, hogy lehetővé tegye számára a jogainak lehető legjobb feltételek mellett történő védelmét, és az ügy teljes ismeretében annak eldöntését, hogy hasznos-e az illetékes bírósághoz fordulni. Másrészt az illetékes bíróságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy megkövetelje a szóban forgó hatóságtól ezen indokok közlését annak érdekében, hogy teljes mértékben el tudja végezni a szóban forgó nemzeti határozat jogszerűségének vizsgálatát (2013. június 4-i ZZ ítélet, C-300/11, EU:C:2013:363, 53. pont; 2024. július 29-i protectus ítélet, C-185/23, EU:C:2024:657, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

79 Márpedig, ha – mint az alapügyekben is – a nemzetközi védelem iránti kérelmet nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasítják azzal az indokkal, hogy a kérelmező a 2013/32 irányelv I. mellékletével összefüggésben értelmezett 36. és 37. cikke értelmében vett biztonságos származási országból származik, ez az elutasítási ok lényegében egybemosódik azokkal az indokokkal, amelyeken az érintett ország biztonságos származási országgá nyilvánításából eredő, a megfelelő védelemre vonatkozó vélelem alapul.

80 A jelen ítélet 78. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel meg kell tehát állapítani, hogy a bírói jogvédelem hatékonysága megköveteli, hogy mind az érintett kérelmező, mind pedig az eljáró bíróság ne csak az ilyen elutasítás indokait ismerhesse meg, hanem azon információforrásokhoz is hozzáférhessen, amelyek alapján a szóban forgó harmadik országot biztonságos származási országgá nyilvánították.

81 Másodszor, ami a hatékony jogorvoslathoz való jognak a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdésében meghatározott terjedelmét illeti, a Bíróság kimondta, hogy a „biztosítják, hogy a hatékony jogorvoslat mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* megvizsgálását tartalmazza” fordulatot úgy kell értelmezni, hogy a tagállamok kötelesek e rendelkezés értelmében a nemzeti jogszabályaikat úgy alakítani, hogy az említett jogorvoslatok elbírálása tartalmazza valamennyi olyan ténybeli és jogi tényező bíróság általi vizsgálatát, amelyek lehetővé teszik számára az adott ügy naprakész értékelését (2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 110. pont; 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 87. pont).

82 E tekintetben, és mindenekelőtt, az „*ex nunc*” kifejezés kiemeli a bíróságnak az olyan értékelés elvégzésére irányuló kötelezettségét, amely figyelembe veszi adott esetben a jogorvoslat tárgyát képező határozat elfogadását követően felmerült új elemeket (2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 111. pont; 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 52. pont; 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 88. pont).

83 Továbbá, a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdésében szereplő „teljes körű” melléknév megerősíti, hogy a bíróság köteles megvizsgálni mind azon elemeket, amelyeket az eljáró hatóság figyelembe vett vagy figyelembe kellett volna vennie, mind azokat, amelyek e hatóság határozatának meghozatalát követően merültek fel (2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 113. pont; 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 52. pont; 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 89. pont).

84 Végül, az „ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek [a 2011/95] irányelv szerinti vizsgálatát is” mondatrészben szereplő „adott esetben” fordulat nyilvánvalóvá teszi, hogy a bíróságot terhelő teljes körű és *ex nunc* vizsgálatnak nem feltétlenül a nemzetközi védelem szükségességének érdemi vizsgálatára kell vonatkoznia, tehát a nemzetközi védelem iránti kérelem eljárási vonatkozásait is érintheti, amelyek közé tartozik a valamely harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítása (lásd ebben az értelemben: 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 90. és 91. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

85 Amint az a Bíróságnak a jelen ítélet 66. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatából következik, a 2013/32 irányelvnek a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett 46. cikke (3) bekezdésének megfelelően, amennyiben valamely nemzeti bírósághoz a jelen ítélet 48. pontjában említett különös vizsgálati rendszer keretében vizsgált, nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslati kérelemmel fordulnak, e bíróságnak az e 46. cikk (3) bekezdésében előírt teljes körű és *ex nunc* vizsgálat keretében az ügy iratai, valamint az előtte folyamatban lévő eljárás során ismertetett tények alapján figyelembe kell vennie a biztonságossá nyilvánítás említett irányelv I. mellékletében szereplő anyagi jogi feltételeinek figyelmen kívül hagyását.

86 Márpedig a 2013/32 irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételek tiszteletben tartása bírósági felülvizsgálatának hatékonysága azt feltételezi, hogy az eljáró bíróság hozzáférhet azon információforrásokhoz, amelyek alapján az illetékes nemzeti hatóság a szóban forgó harmadik országot biztonságos származási országgá nyilvánította. E hatékonysági követelmény azt is magában foglalja, hogy e bíróság megvizsgálhassa, hogy e minősítés tiszteletben tartja-e az említett irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételeket, figyelembe véve az adott esetben saját maga által beszerzett egyéb információkat, függetlenül attól, hogy azok nyilvános forrásokból vagy olyan forrásokból származnak-e, amelyek benyújtását az előtte folyamatban lévő eljárásban részt vevő valamelyik féltől kérte, feltéve hogy egyrészt meggyőződött ezen információk megbízhatóságáról, másrészt pedig, hogy a kontradiktórius eljárás elvének megfelelően e feleknek lehetőségük van az ezen információkkal kapcsolatos észrevételeik megtételére.

87 Ebből következik, hogy a tagállamok a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdése értelmében kötelesek úgy alakítani a nemzeti jogukat, hogy elegendő és megfelelő hozzáférést biztosítsanak azon információforrásokhoz, amelyekre a biztonságos származási országok meghatározása során támaszkodtak. E hozzáférésnek lehetővé kell tennie az ilyen országból származó, nemzetközi védelmet kérelmező személy, valamint a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat tárgyában eljáró nemzeti bíróság számára, hogy a jelen ítélet 78. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ténylegesen tudomást szerezzen ezen információforrásokról.

88 A fenti indokokra tekintettel a második és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 36. és 37. cikkét, valamint 46. cikkének (3) bekezdését a Charta 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy:

– a valamely harmadik országot biztonságos származási országgá nyilvánító tagállamnak elegendő és megfelelő hozzáférést kell biztosítania az e minősítés alapjául szolgáló, ezen irányelv 37. cikkének (3) bekezdése értelmében vett információforrásokhoz, amely hozzáférésnek egyrészt lehetővé kell tennie az e harmadik országból származó, nemzetközi védelmet kérelmező érintett számára a jogainak lehető legjobb feltételek mellett történő védelmét, és az ügy teljes ismeretében annak eldöntését, hogy hasznos-e az illetékes bírósághoz

fordulni, másrészt pedig lehetővé kell tennie ez utóbbi számára a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozat felülvizsgálatának elvégzését;

– a biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országból származó kérelmezők által benyújtott kérelmekre alkalmazandó különös vizsgálati rendszer keretében vizsgált, nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat tárgyában eljáró nemzeti bíróság annak – még ha csak járulékos jelleggel is történő – vizsgálata során, hogy e minősítés teljesíti-e az ilyen minősítésnek az említett irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételeit, figyelembe veheti a saját maga által beszerzett információkat, feltéve hogy egyrészt meggyőződött ezen információk megbízhatóságáról, másrészt pedig a jogvitában részt vevő felek számára biztosítja a kontradiktórius eljárás elvének tiszteletben tartását.

A negyedik kérdésről

89 Elöljáróban rá kell mutatni arra, hogy a negyedik kérdés nem arra a felülvizsgálatra vonatkozik, amelyet a kérdést előterjesztő bíróságnak a 2013/32 irányelv 36. cikke (1) bekezdése rendelkezéseinek végrehajtását illetően kell elvégeznie, amely rendelkezés előírja, hogy a kérelmező a származási országban biztosított megfelelő védelemre vonatkozó vélelmet megdöntheti, ha a személyes helyzetével kapcsolatos komoly indokokra hivatkozik. Az említett kérdések kizárólag arra a felülvizsgálatra vonatkoznak, amelyet e bíróságnak abban a tekintetben kell elvégeznie, hogy a kérelmező származása szerinti harmadik országot ezen irányelv 37. cikke alapján biztonságos származási országgá nyilvánították.

90 E körülmények között meg kell állapítani, hogy negyedik kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelv 37. cikkét ezen irányelv I. mellékletével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelkezéssel ellentétes az, ha valamely tagállam biztonságos származási országgá nyilvánít olyan harmadik országot, amely személyek bizonyos kategóriái tekintetében nem teljesíti az ilyen minősítésnek az említett irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételeit.

91 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez annak kifejezéseit, szövegkörnyezetét, valamint annak a szabályozásnak a célkitűzéseit kell figyelembe venni, amelynek az említett rendelkezés részét képezi (1983. november 17-i Merck ítélet, 292/82, EU:C:1983:335, 12. pont; 2023. július 6-i Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides [Súlyos bűncselekményt elkövető menekült] ítélet, C-8/22, EU:C:2023:542, 29. pont).

92 Ami elsősorban a 2013/32 irányelv 37. cikkének megfogalmazását illeti, amely a címének megfelelően harmadik országok valamely tagállam által biztonságos származási országgá történő nyilvánítására vonatkozik, abban több alkalommal szerepel utalás az „ország” és a „harmadik ország” kifejezésekre. E rendelkezés szövegében semmi nem utal arra, hogy az ilyen minősítés alkalmazásában e kifejezéseket úgy lehetne értelmezni, hogy azok csupán az érintett harmadik ország lakosságának egy – adott esetben többségi – részére vonatkoznak, kizárva e lakosság más részét vagy személyek bizonyos kategóriáit.

93 Másodsorban, a 2013/32 irányelv 37. cikkének szövegkörnyezetét illetően e cikkből először is kitűnik, hogy a tagállamok ezen irányelv I. mellékletével összhangban biztonságos származási országokat határozhatnak meg. Márpedig az említett cikk megfogalmazásához hasonlóan az e mellékletben szereplő kritériumok sem tartalmaznak semmilyen utalást arra vonatkozóan, hogy a

tagállamok valamely harmadik országot biztonságos származási országgá nyilváníthatnak, miközben ezen ország lakosságán belül a személyek bizonyos kategóriái esetében az ezen I. mellékletben előírt anyagi jogi feltételek nem teljesülnek.

94 Ellenkezőleg, az említett melléklet értelmében valamely ország biztonságos származási országgá nyilvánításának feltétele, hogy kimutatható, hogy „általában” és „következetesen” nem tapasztalható üldöztetés, nem alkalmaznak kínzást, sem embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, és nem fenyeget megkülönböztetés nélküli erőszak sem nemzetközi, sem belső fegyveres konfliktushelyzetekben.

95 E tekintetben igaz, hogy a 2013/32 irányelv I. mellékletének nyelvi változatai eltérnek egymástól. Így kizárólag e melléklet francia nyelvű változata hivatkozik az *„uniformément”* (állandóan) határozószóra. Az említett melléklet többi nyelvi változata, úgymint a bolgár *(„за всеки отделен случай”)*, spanyol *(„sistemática”)*, cseh *(„soustavně”)*, dán *(„til stadighed”)*, német *(„durchgängig”)*, észt *(„järjekindlat”)*, görög *(„μόνιμα”)*, angol *(„consistently”)*, horvát *(„trajno”)*, olasz *(„costantemente”)*, lett *(„konsekventi”)*, litván *(„sistemingai”)*, magyar *(„következetesen”)*, máltai *(„konsistentement”)*, holland *(„duurzame”)*, lengyel *(„konsekwentnie”)*, portugál *(„sistemático”)*, román *(„consecvent”)*, szlovák *(„sústavne”)*, szlovén *(„redno”)*, finn *(„jatkuvasti”)* és svéd *(„genomgående”)* nyelvű változat olyan kifejezéseknek felel meg, mint „állandó jelleggel”, „szisztematikusan”, „tartósan”, „folyamatosan”, illetve „koherensen”.

96 E szemantikai eltéréseken túl azonban e kifejezések mindegyike a „változatlanság” fogalmára utal. E kifejezések következésképpen – és mivel a 2013/32 irányelv 37. cikke vagy I. melléklete egyáltalán nem hivatkozik az érintett harmadik ország lakosságának egy részére – arra utalnak, hogy az e mellékletben foglalt feltételeket az érintett harmadik ország teljes lakosságára tekintettel tiszteletben kell tartani ahhoz, hogy ezen országot biztonságos származási országgá lehessen nyilvánítani. Így az említett kifejezések az uniós jogalkotó azon döntését fejezik ki, hogy a biztonságos származási országgá nyilvánítást ahhoz a feltételhez köti, hogy a harmadik ország általánosan biztonságos a teljes lakossága, és nem csupán annak egy része számára.

97 Végeredményben még a teljes lakossága számára általánosan biztonságos országban sem áll fenn semmilyen abszolút garancia minden egyén biztonságát illetően. Az uniós jogalkotó ezen okból írta elő a 2013/32 irányelv 36. cikkének az ezen irányelv (40) és (42) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésében a biztonságos származási országgá nyilvánított országból származó bármely nemzetközi védelmet kérelmező számára annak lehetőségét, hogy a személyes helyzetével kapcsolatos komoly indokokra hivatkozva megdöntse a megfelelő védelemre vonatkozó megdönthető vélelmet.

98 Másodszor, a 2013/32 irányelv 24. cikkére alapított érvet illetően rá kell mutatni arra, hogy e cikk, amely a címének megfelelően „[a] különleges eljárási garanciákat igénylő kérelmezők[re]” vonatkozik, semmilyen kapcsolatban nem áll valamely harmadik országnak az ezen irányelv 37. cikke és I. melléklete értelmében vett „biztonságos származási országgá” nyilvánításával.

99 Harmadszor, amint azt a Bíróság a jelen ítélet 48–51. pontjában kifejtette, a harmadik országok valamely tagállam által biztonságos származási országgá történő nyilvánítása nyomán lehetővé válik, hogy az e harmadik országokból származó kérelmezők nemzetközi védelem iránti kérelmeit az általános szabályoktól eltérő, különös szabályozási rendszerben vizsgálják.

100 E tekintetben a 2013/32 irányelv 37. cikkének olyan értelmezése, amely lehetővé teszi valamely harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítását még akkor is, ha ezen ország személyek bizonyos kategóriái tekintetében nem teljesíti az ezen irányelv I. mellékletében előírt anyagi jogi feltételeket, azzal a hatással járna, hogy kiterjesztené a vizsgálatra vonatkozó e különös szabályozás hatályát. Mivel egy ilyen értelmezést semmi nem támaszt alá sem e 37. cikk szövegében, sem általánosabban az említett irányelvben, e lehetőség elismerése nem felelne meg annak, hogy az eltérést engedő rendelkezéseket szigorúan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2015. március 5-i Bizottság kontra Luxemburg ítélet, C-502/13, EU:C:2015:143, 61. pont; 2024. február 8-i Bundesrepublik Deutschland [Ismételt kérelem elfogadhatósága] ítélet, C-216/22, EU:C:2024:122, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

101 Harmadsorban, ami a 2013/32 irányelv célkitűzéseit illeti, emlékeztetni kell arra, hogy azon túl, hogy ezen irányelv általános célja a közös eljárási szabályok megállapítása, az említett irányelv célja különösen az – amint az többek között a (18) preambulumbekezdéséből következik –, hogy „a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül” a nemzetközi védelem iránti kérelmeket „a lehető legrövidebb időn belül” elbírálják (2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 109. pont; 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 78. pont).

102 Ebből a szempontból az említett irányelv (20) preambulumbekezdése kimondja, hogy bizonyos pontosan meghatározott körülmények esetén, többek között amikor valamely kérelem feltehetőleg megalapozatlan, a tagállamok számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy felgyorsíthassák a vizsgálati eljárást, többek között úgy, hogy az eljárás egyes lépéseire rövidebb, de észszerű határidőt határoznak meg, ügyelve azonban arra, hogy a vizsgálat megfelelő és teljes körű legyen, és a kérelmező tekintetében ténylegesen érvényesüljenek az ugyanezen irányelvben meghatározott alapelvek és biztosítékok (2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 79. pont).

103 Ezért, amint azt a Bíróság a jelen ítélet 48–51. pontjában kifejtette, valamely tagállam az általa biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országból származó kérelmezők által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmeket olyan különös szabályozási rendszerben vizsgálhatja, amely alkalmazásában többek között fel lehet gyorsítani az e kérelmek vizsgálatára irányuló eljárást (lásd ebben az értelemben: 2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 80. pont).

104 Mivel – amint arra a Bíróság a jelen ítélet 101. pontjában rámutatott – az uniós jogalkotó célja a 2013/32 irányelvvel az, hogy biztosítsa a nemzetközi védelem iránti kérelmek egyszerre gyors és teljes körű vizsgálatát, e jogalkotó feladata, hogy a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások kialakítása kapcsán őt megillető mérlegelési jogkör gyakorlása keretében e két célt egymással szemben mérlegelje azon feltételek meghatározása során, amelyek teljesülése esetén a tagállamok valamely harmadik országot biztonságos származási országgá nyilváníthatnak (2024. október 4-i Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky ítélet, C-406/22, EU:C:2024:841, 81. pont).

105 Így tehát az, hogy e jogalkotó ezen irányelv keretében nem tette lehetővé, hogy a tagállamok e biztonságossá nyilvánításból személyek bizonyos kategóriáit kizárják, ezt a mérlegelést, valamint a jogalkotó azon döntését tükrözi, hogy a kérelmek teljes körű vizsgálata élvez előnyt az olyan kérelmezők által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek esetén, akiknek a származási országában az említett irányelv I. mellékletében szereplő anyagi jogi feltételek nem teljesülnek az ország teljes lakosságát illetően.

106 Bár a 2024/1348 rendelet 61. cikkének (2) bekezdése, amely rendelet 78. cikke a 2013/32 irányelvet 2026. június 12-i hatállyal hatályon kívül helyezi, bevezeti ezt a lehetőséget, kimondva, hogy egy harmadik ország mind uniós, mind nemzeti szinten biztonságos származási országgá nyilvánítható a személyek egyértelműen azonosítható kategóriáira vonatkozó kivételekkel együtt is, az uniós jogalkotó előjoga, hogy e döntését a szóban forgó érdekek újbóli mérlegelése nyomán megváltoztassa.

107 Ebben az összefüggésben arra is rá kell mutatni, hogy e jogalkotó feladata, hogy megválassza azt az időpontot, amelytől kezdve egy olyan új rendelkezés, mint a 2024/1348 rendelet 61. cikkének (2) bekezdése, alkalmazandóvá válik, amit a jogalkotó e rendelet 79. cikkének (2) és (3) bekezdésében meg is tett. Továbbá a jogalkotó e döntését ez utóbbi rendelkezést módosítva felül is vizsgálhatja, amit egyébként a Bizottság javasolt is. Így a 2024/1348 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2025. április 16-i bizottsági javaslat (COM(2025) 186 final) 1. cikkének (2) bekezdése előírja a 2024/1348 rendelet 79. cikke (2) és (3) bekezdésének annak érdekében történő módosítását, hogy többek között előbbre hozza e rendelet 61. cikke (2) bekezdésének alkalmazását.

108 Ennélfogva, figyelemmel a jelen ítélet 66. és 85. pontjában felidézett követelményekre, és mivel az alapjogvitákra nem a 2024/1348 rendelet 61. cikkének (2) bekezdése, hanem a 2013/32 irányelv 37. cikke alkalmazandó, a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy ezen irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdésének megfelelően az ügy iratai, valamint az előtte folyamatban lévő eljárás során tudomására hozott tények alapján megvizsgálja, hogy a Bangladesi Népi Köztársaságnak a 158/2024. sz. rendkívüli törvényerejű rendelettel módosított 25/2008. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 2-bis. cikkének 1. bekezdésében foglalt, biztonságos származási országgá nyilvánítása e harmadik ország teljes lakosságára tekintettel teljesíti-e az ilyen minősítésnek az említett irányelv I. mellékletében előírt anyagi jogi feltételeit.

109 A fenti indokokra tekintettel a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 37. cikkét ezen irányelv I. mellékletével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezéssel ellentétes az, ha valamely tagállam biztonságos származási országgá nyilvánít olyan harmadik országot, amely személyek bizonyos kategóriái tekintetében nem teljesíti az ilyen minősítésnek az említett irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételeit.

A költségekről

110 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 36. és 37. cikkét, valamint 46. cikkének (3) bekezdését az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben

a következőképpen kell értelmezni:

e rendelkezésekkel nem ellentétes az, ha valamely tagállam jogalkotási aktus útján nyilvánít biztonságos származási országgá harmadik országokat, feltéve hogy e minősítés az ilyen minősítés ezen irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételeinek tiszteletben tartását illetően bármely olyan nemzeti bíróság általi bírósági felülvizsgálat tárgyát képezheti, amelyhez a biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országból származó kérelmezők által benyújtott kérelmekre alkalmazandó különös szabályozási rendszer keretében vizsgált, nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozattal szemben jogorvoslati kérelmet nyújtottak be.

2) **A 2013/32 irányelv 36. és 37. cikkét, valamint 46. cikkének (3) bekezdését az Alapjogi Charta 47. cikkével összefüggésben**

a következőképpen kell értelmezni:

– **a valamely harmadik országot biztonságos származási országgá nyilvánító tagállamnak elegendő és megfelelő hozzáférést kell biztosítania az e minősítés alapjául szolgáló, ezen irányelv 37. cikkének (3) bekezdése értelmében vett információforrásokhoz, amely hozzáférésnek egyrészt lehetővé kell tennie az e harmadik országból származó, nemzetközi védelmet kérelmező érintett számára a jogainak lehető legjobb feltételek mellett történő védelmét, és az ügy teljes ismeretében annak eldöntését, hogy hasznos-e az illetékes bírósághoz fordulni, másrészt pedig lehetővé kell tennie ez utóbbi számára a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozat felülvizsgálatának elvégzését;**

– **a biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országból származó kérelmezők által benyújtott kérelmekre alkalmazandó különös vizsgálati rendszer keretében vizsgált, nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat tárgyában eljáró nemzeti bíróság annak – még ha csak járulékos jelleggel is történő – vizsgálata során, hogy e minősítés teljesíti-e az ilyen minősítésnek az említett irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételeit, figyelembe veheti a saját maga által beszerzett információkat, feltéve hogy egyrészt meggyőződött ezen információk megbízhatóságáról, másrészt pedig a jogvitában részt vevő felek számára biztosítja a kontradiktórius eljárás elvének tiszteletben tartását.**

3) **A 2013/32 irányelv 37. cikkét ezen irányelv I. mellékletével összefüggésben**

a következőképpen kell értelmezni:

e rendelkezéssel ellentétes az, ha valamely tagállam biztonságos származási országgá nyilvánít olyan harmadik országot, amely személyek bizonyos kategóriái tekintetében nem teljesíti az ilyen minősítésnek az említett irányelv I. mellékletében meghatározott anyagi jogi feltételeit.

Aláírások